

สถาบันการเมือง : กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดัน
Institutions: interest groups and pressure groups

อภิชาติ พินงรัมย์¹
Apichart Pinong-ram¹

กองร้อยอาสารักษาดินแดนจังหวัดสุรินทร์ที่ ๑ กม.๙ ต.เจนีง อ.เมืองสุรินทร์ จ.สุรินทร์ ไปรษณีย์ ๓๒๐๐๐
Surin Provincial Territorial Defense Volunteer Corp. Km.๙ Surin-Prasat Road, Chaniang
Subdistrict, Mueang Surin District, Surin Province ๓๒๐๐๐
อีเมลล์ : sendobd@gmail.com¹

วันที่รับบทความ 5 กุมภาพันธ์ 2566
วันแก้ไขบทความ 10 เมษายน 2566
วันตอบรับบทความ 14 พฤษภาคม 2566

บทคัดย่อ

กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันนับเป็นหนึ่งในสถาบันการเมืองของประเทศที่ปกครองระบอบประชาธิปไตย ตามแนวคิดพหุนิยมทางการเมือง (Political pluralism) เป็นแนวคิดเพื่อขจัดความขัดแย้งของผลประโยชน์ และเป็นสิ่งที่บอกถึงความเป็นประชาธิปไตยสมัยใหม่ เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของสังคม และเป็นเครื่องหมายที่แสดงถึงจุดยืนของรัฐและอำนาจรัฐ ความเป็นประชาธิปไตยสมัยใหม่ นอกจากรัฐบาลที่มีอำนาจในการควบคุมสังคมแล้ว ยังมีกลุ่มผลประโยชน์ (Interest Group) และกลุ่มกดดัน (Pressure Group) มีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดและดำเนินนโยบายสาธารณะทั้งในต่างประเทศและในประเทศไทย (ธนพันธ์ ไล่ประกอบทรัพย์. 2557 : 61) พร้อมทั้งใช้อำนาจและอิทธิพลเพื่อกดดันในการตัดสินใจของรัฐ และยังเป็นตัวแทนในการพิทักษ์ผลประโยชน์ต่าง ๆ ของสังคม โดยกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันยังมีกลยุทธ์ในการกดดันรัฐบาลเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ของกลุ่มในหลายรูปแบบ

คำสำคัญ (Keywords) : กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดัน, การพยายามโน้มน้าวใจผู้ปกครอง, กลยุทธ์ของกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดัน

Abstract

Interest groups and pressure groups are among the political institutions of a democratic country. according to the concept of political pluralism It is an idea to eliminate conflicts of interest. And it is a sign of modern democracy related to the interests of society and is a sign that represents the state's position and state power modern democracy In addition to the government having the power to control society There are also interest groups and pressure groups plays an important role in setting and implementing public policies both in foreign countries and in Thailand Ready to use power and influence to pressure the decision of the state. and also representing the protection of various interests of society Interest groups and pressure groups also have strategies to pressure the government in order to obtain their interests in various ways.

Keywords : interest groups and pressure groups, trying to convince the government, Strategies of Interest Groups and Pressure Groups

บทนำ (Introduction)

ถ้าจะกล่าวถึงสถาบันทางการเมืองที่สามารถสร้างอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาลได้ การนำวิธีการต่าง ๆ ทางการเมือง เพื่อเรียกร้อง ดึงดูดกลุ่มชน และเพื่อนำไปสู่สิ่งที่ต้องการและการสร้างผลประโยชน์ให้กับสังคม จะมองข้ามกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันไม่ได้เลย โดยบทความนี้จะกล่าวถึง ความหมายและบทบาทสำคัญของกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดัน บทบาทที่สำคัญต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาลจากกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดัน ประเภทของกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดัน บทบาทหน้าที่ของกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันในทางการเมือง และกลยุทธ์ของกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดัน โดยมีเนื้อหาสาระตามลำดับดังนี้

เนื้อหา (Content)

ความหมายและบทบาทที่สำคัญของกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดัน

กลุ่มผลประโยชน์ (Interest Group) และกลุ่มกดดัน (Pressure Group) เป็นองค์กรเอกชนที่พยายามสร้างอิทธิพลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ (วันชัย สุขตาม. 2563 : 159) โดยกลุ่มผลประโยชน์ (Interest Group) เกิดจากการรวมตัวกันของคนที่มีทัศนคติและวัตถุประสงค์ และแสวงหาผลประโยชน์ร่วมกัน โดยสร้างอิทธิพลและกดดันต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาลโดยใช้การสื่อสารทางการเมืองเพื่อเรียกร้องความสนใจจากคนทั่วไป เพื่อดึงดูดผู้คนให้เข้ามาสนใจ ตัวอย่างเช่น กลุ่มนักศึกษา สมาคมการค้า กลุ่มแรงงาน สมาคมอุตสาหกรรมและสมาคมวิชาชีพต่าง ๆ เป็นต้น ทั้งนี้การที่บุคคลภายในกลุ่มมีวัตถุประสงค์ ทัศนคติ และผลประโยชน์ร่วมกันมีผลทำให้ความเป็นสมาชิกของกลุ่มมีความแน่นแฟ้นและมั่นคงกว่าความสัมพันธ์ของสมาชิกทั่วไป ซึ่งแก่นแท้ของทางการเมืองก็คือการต่อสู้ระหว่างกลุ่มต่าง ๆ เพื่อเข้ามามีอิทธิพลเหนือนโยบายด้านต่าง ๆ ของนโยบายของรัฐบาลนั่นเอง (Lynda Lee Kaid and Christina Holtz-Bacha, 2019) ฐิรินทร์ ภวภูตานนท์ ณ มหาสารคาม. 2558 : 27) เมื่อใดก็ตามที่กลุ่มผลประโยชน์กระทำการเรียกร้องข้อเสนอของตน โดยผ่านสถาบันใด ๆ ของรัฐบาล กลุ่มผลประโยชน์นี้จะกลายเป็นกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง (Political Interest Groups) และเมื่อใดที่กลุ่มผลประโยชน์ปฏิบัติการในระดับการเมือง กลุ่มนี้จะถูกเรียกว่ากลุ่มผลักดัน (Pressure Groups) (Wootton. 1970) องค์การผลประโยชน์ของกลุ่มคนที่มุ่งเน้นในการเคลื่อนไหวเรียกร้องอันจะมีอิทธิพลต่อนโยบายของรัฐบาลเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม หากพิจารณาในแง่ของความหมายดังกล่าวนี้ จะเห็นได้ว่ากลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันเป็นเรื่องเดียวกัน อย่างไรก็ตาม กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดัน มีนัยยะที่มีความคล้ายคลึงกับพรรคการเมืองเป็นอย่างมาก แต่ในทางทฤษฎีแล้วจะมีความแตกต่างจากพรรคการเมืองตรงที่พรรคการเมืองที่มุ่งเน้นเพื่อจะได้รับชัยชนะทางการเมืองเพื่อเข้าไปทำหน้าที่จัดตั้งรัฐบาลและดำเนินนโยบายในการปกครองบริหารประเทศ ส่วนกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันไม่ประสงค์ที่จะเข้าไปเป็นผู้นำปกครองประเทศหรือเป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจนโยบาย แต่เป็นเพียงการพยายามโน้มน้าวผู้ปกครองให้ดำเนินการตามความต้องการของกลุ่ม

บทบาทที่สำคัญต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาลจากกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันมีบทบาทที่สำคัญต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาลอย่างน้อย 4 ประการ (ธนพันธ์ ไล่ประกอบทรัพย์. 2557 : 62) คือ

1. กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันมีบทบาทในการกดดันให้รัฐบาลค่นนโยบายที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับตน ตัวอย่างเช่น กลุ่มผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่กดดันให้รัฐบาลค่นนโยบายพรีเมียมข้าว (Rice Premium) และการจำกัดโควตาการส่งออกข้าว (Quota Rents) เพื่อผูกขาดตลาดการส่งออกข้าว

2. กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันร่วมมือกับกลุ่มกดดันในวงการต่าง ๆ กดดันให้รัฐบาลเปลี่ยนแปลงนโยบายที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของตนหรือขัดกับอุดมการณ์ของตน ตัวอย่างเช่น กลุ่มผู้ส่งออกข้าวร่วมมือกับนักวิชาการและสื่อมวลชนกดดันให้รัฐบาลยกเลิกนโยบายการกีดกันการค้าข้าว (พรีเมียมข้าวและการจำกัดโควต้า)

3. กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันสนับสนุนนโยบายบางอย่างที่ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของตนในทางอ้อมหรือไม่ให้ความร่วมมือกับนโยบายของรัฐบาลจนทำให้การดำเนินนโยบายมีอุปสรรค

4. กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มเคลื่อนไหวทางสังคมมีบทบาทในการสร้างวาระเชิงนโยบาย (Policy Agenda) และกำหนดประเด็นเชิงนโยบาย (Policy Issue) ตัวอย่างเช่น กลุ่มสมาคมเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยสามารถสร้างวาระเชิงนโยบายเกี่ยวกับอ้อยและน้ำตาลว่าหนึ่งในประเด็นหลักของอ้อยและน้ำตาลต้องมีเรื่องการพยุงราคาอ้อยที่เกษตรกรขายได้

ประเภทของกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดัน

กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันสามารถจำแนกออกได้หลายกลุ่ม เช่น กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันที่เป็น หรือกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันที่ไม่เป็นทางการ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับประเภทของกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันตามทัศนะของอัลมอน และพาวเวลล์ (Almond and Powell, 1999 : 87) จะสะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันมีอยู่ 4 ประเภท ประกอบด้วยกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันที่ไร้บรรทัดฐาน (Anomic Interest Groups) กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันที่ไม่มีการจัดตั้ง (Non-Associational Interest Groups) กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันที่เป็นสถาบัน (Institutional Interest Groups) และกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันที่เป็นทางการ (Associational Interest Groups) ซึ่งแต่ละประเภทมีสาระดังนี้

1. กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันที่ไร้บรรทัดฐาน (Anomic Interest Groups) กล่าวคือ กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันที่ไร้บรรทัดฐานเป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่เกิดจากการรวมตัวของกลุ่มชนอย่างกะทันหันปราศจากการตั้งองค์กร หรือถ้ามีองค์กรก็มีในลักษณะที่ไม่ยั่งยืน มีผู้นำกลุ่มที่ไม่ชัดเจน และเป็นกลุ่มซึ่งบางครั้งพบว่ามีค่านิยมความรุนแรง ตัวอย่างเช่น การก่อการจลาจล การเดินขบวนประท้วง เป็นต้น

2. กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันที่ไม่มีการจัดตั้ง (Non-associational Interest Groups) กล่าวคือกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันที่ไม่มีการจัดตั้งเป็นกลุ่มที่แสดงออกถึงความต้องการในผลประโยชน์อย่างเป็นครั้งชั่วคราว โดยใช้วิธีการเรียกร้องผลประโยชน์แบบไม่เป็นทางการ เช่น การเรียกร้องผ่านกลุ่มศาสนา กลุ่มเพื่อน กลุ่มครอบครัว หรือเครือข่าย เป็นต้น

3. กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันที่เป็นสถาบัน (Institutional Interest Groups) คือ กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันประเภทนี้มีลักษณะเป็นองค์กรที่เป็นทางการ (Formal Organizations) ตัวอย่างเช่น สถาบันนิติบัญญัติ กองทัพ ศาสนา หน่วยงานราชการหรือสถาบันอื่น ๆ ซึ่งมีหน้าที่เฉพาะอย่างอื่น ๆ ที่ไม่ใช่การเรียกร้องผลประโยชน์กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันเหล่านี้ อาจเรียกร้องผลประโยชน์ของกลุ่มเอง หรือทำหน้าที่เป็นตัวแทนผลประโยชน์ของกลุ่มอื่นในสังคม

4. กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันที่เป็นทางการ (Associational Interest Groups) กล่าวคือ กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันที่เป็นทางการเป็นกลุ่มที่มีการจัดตั้งสมาชิก ซึ่งมีลักษณะเป็นการแน่นอน เป็นกลุ่มที่ตั้งขึ้นมาเพื่อเป็นปากเสียงแทนผลประโยชน์ของกลุ่มชนกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดโดยเฉพาะในทางสังคม และจะทำการจ้างเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างถาวร การเรียกร้องผลประโยชน์กระทำโดยมีการวางแผนเป็นอย่างดีและมีขั้นตอนของการดำเนินงานที่แน่นอนทั้งนี้กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันประเภทนี้ได้แก่ สหภาพแรงงาน หอการค้า สมาคมผู้ผลิตสมาคมวิชาชีพ องค์กรทางศาสนา และองค์กรเอกชนต่าง ๆ ในสังคมที่พัฒนาแล้ว

นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วนั้นยังมีการจัดแบ่งกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันออกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

ประเภทแรก คือ กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันทางการเมือง (Political Interest Groups) ที่เกิดจากกลุ่มบุคคลที่มีความคิด ความเชื่อ หรืออุดมการณ์ทางการเมืองที่คล้ายคลึงกัน มีความต้องการที่จะรวมตัวกันเพื่อแสวงหาหนทางในการสนับสนุนให้พรรคการเมืองนำแนวความคิด ความเชื่อ หรืออุดมการณ์ทางการเมืองของกลุ่มตนไปกำหนดเป็นนโยบายของพรรคการเมือง และนำไปสู่เป็นนโยบายของรัฐบาลในการบริหารประเทศภายหลังจากการชนะการเลือกตั้งต่อไป

ประเภทที่สอง คือ กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันทางเศรษฐกิจ (Economic Interest Groups) กล่าวคือ กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันทางเศรษฐกิจจะพยายามผลักดันปัญหาและความต้องการของกลุ่มเพื่อให้รัฐบาลนำไปกำหนดเป็นนโยบายในการบริหารประเทศตัวอย่างเช่น สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สหภาพแรงงาน สภานายจ้าง สภาหอการค้าไทย เป็นต้น

ประเภทที่สาม คือ กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันทางสังคม (Social Interest Groups) กล่าวคือ กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันทางสังคมมีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบการเมืองแบบเสรีประชาธิปไตยอย่างมาก เพราะกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันทางสังคมมีความหลากหลายตามผลประโยชน์ของบุคคลไม่ว่าจะเป็นด้านองค์การศาสนา การศึกษา การวิจัยและพัฒนา ศิลปวัฒนธรรม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดนตรี การแสดง การภาพยนตร์ เป็นต้น (ปรีชา หงส์ไกรเลิศ. 2558 : 15-17)

บทบาทหน้าที่ของกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันในทางการเมือง

บทบาทหน้าที่ของกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันในทางการเมืองที่สำคัญ ได้แก่ ประการแรกคือ การทำให้นโยบายของชาติสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มคน โดยการเจรจาต่อรองระหว่างกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้ชาติได้ผลประโยชน์ใหม่ซึ่งเป็นของทุกคนร่วมกัน ประการต่อมาคือ กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันพยายามเข้าไปมีอิทธิพลในทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ สมาชิกสภา รัฐบาล และฝ่ายตุลาการ โดยผ่านการเลือกตั้งและผ่านพรรคการเมืองที่มีอิทธิพลในสภา ประการที่สามคือ กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันพยายามเข้าถึงองค์กรที่กำหนดนโยบายของชาติและตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ ของชาติ โดยใช้โอกาสที่รัฐบาลอาจจะเอื้อให้ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง เช่น การให้ข้อเท็จจริงแก่ศาล การขอให้ศาลตีความว่ากฎหมายใดขัดกับหลักรัฐธรรมนูญหรือไม่ เป็นต้น และประการสุดท้ายคือ กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันมีบทบาทในการติดตามและประเมินผลงานบทบาทของรัฐบาล ทั้งนี้เพื่อต้องการจำกัดอำนาจของรัฐบาลต้องการให้รัฐบาลสนับสนุนวัตถุประสงค์ของกลุ่ม และไม่ปรารถนาให้กลุ่มมีผลประโยชน์ตรงข้ามเข้ามาแข่งขันกัน (ณัชชาภัทร อุ๋นตรงจิตร. 2552 : 145)

กลยุทธ์ของกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดัน

นอกจากบทบาทหน้าที่ของกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันในทางการเมืองดังกล่าวแล้ว กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันยังมีกลยุทธ์หลายรูปแบบในการกดดันรัฐบาล เพื่อให้สนองต่อความต้องการของกลุ่มตน ซึ่งกลยุทธ์ของกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันที่สำคัญประกอบด้วยการล็อบบี้ การมีอิทธิพลต่อมติมหาชน การบริจาคเงินสนับสนุนการเลือกตั้ง การฟ้องร้องดำเนินคดี การประท้วง และการให้สินบน ซึ่งแต่ละกลยุทธ์ (บูฆอร์ หิมียะ. 2553 : 195-197) มีสาระดังนี้

1. การล็อบบี้ กล่าวคือ กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันพยายามโน้มน้าว (Lobby) ผู้มีอำนาจตัดสินใจของรัฐบาลหรือสมาชิกรัฐสภา ซึ่งกำลังพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดัน ซึ่งบ่อยครั้งเกิดขึ้นอย่างไม่เป็นทางการ ตัวอย่างเช่น การพูดคุยทางโทรศัพท์ หรือระหว่างการประชุมอาหารร่วมกัน เป็นต้น

2. การมีอิทธิพลต่อมติมหาชน กล่าวคือ กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันจะประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้นเหนือการตัดสินใจของรัฐบาลหรือผู้มีอำนาจทางการเมือง หากมติมหาชน (Public Opinion) หรือความคิดเห็นของประชาชนโดยทั่วไปเข้าข้างกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดัน เนื่องจากรัฐบาลหรือฝ่ายนิติบัญญัติมักจะตัดสินใจโดยการคำนึงถึงมติมหาชนเป็นสำคัญ เพราะเกี่ยวข้องกับเสถียรภาพและความชอบธรรมทางการเมือง

3. การบริจาคเงินสนับสนุนการเลือกตั้ง กล่าวคือ โดยทั่วไปกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันมักจะบริจาคเงินให้นักการเมืองและพรรคการเมืองด้วยหวังว่าความต้องการของตน จะได้รับการผลักดันจากนักการเมืองหรือพรรคการเมืองในสภาหรือรัฐบาล

4. การฟ้องร้องดำเนินคดี กล่าวคือ กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันมักจะใช้แรงแม้ทางกฎหมายฟ้องร้องคดีขึ้นสู่กระบวนการยุติธรรม เพื่อให้ศาลพิจารณานโยบาย หรือการดำเนินงานของรัฐบาล ซึ่งจะช่วยระงับหรือชะลอนโยบายหรือการดำเนินงานของรัฐบาลที่อาจส่งผลเสียต่อกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันหรือในกรณีที่รัฐบาลไม่ได้ดำเนินการ

5. การประท้วง กล่าวคือ กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันบางกลุ่มไม่มีเงินพอที่จะซื้อสื่อต่าง ๆ เช่น โฆษณารายวัน หรือหนังสือพิมพ์เพื่อประชาสัมพันธ์หรือเสนอข้อมูลข่าวสารให้ สาธารณะชนได้รับทราบ การประท้วงด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การเดินขบวนหรือการนั่งประท้วง (Sit-In) เป็นต้น

6. การให้สินบน กล่าวคือ ในประเทศที่กำลังพัฒนาพบกรณีการทุจริตด้วยการให้สินบนแก่การเมืองข้าราชการ และผู้มีอำนาจในการตัดสินใจค่อนข้างมากเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันที่มีเงินทุนมากมักจะเลือกใช้วิธีดังกล่าวนี้มากกว่าวิธีการอื่น ๆ ในการเคลื่อนไหวทางการเมือง เนื่องจากเห็นว่าเป็นวิธีการที่ค่อนข้างได้ผลดีมากกว่าวิธีการอื่น ๆ

บทสรุป (Conclusion)

กลุ่มผลประโยชน์ (Interest Group) และกลุ่มกดดัน (Pressure Group) เป็นองค์กรเอกชนที่พยายามสร้างอิทธิพลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ (วันชัย สุขตาม. 2563 : 159) โดยกลุ่มผลประโยชน์ (Interest Group) เกิดจากการรวมตัวกันของคนที่มีทัศนคติและวัตถุประสงค์ และแสวงหาผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งจะมีความคล้ายคลึงกับพรรคการเมืองเป็นอย่างมาก แต่ต่างจากพรรคการเมืองตรงที่พรรคการเมืองที่มุ่งเน้นเพื่อจะได้รับชัยชนะทางการเมืองเลือกตั้ง เพื่อเข้าไปทำหน้าที่จัดตั้งรัฐบาลและดำเนินนโยบายในการปกครองบริหารประเทศ ส่วนกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันไม่ประสงค์ที่จะเข้าไปเป็นผู้มีอำนาจปกครองประเทศหรือเป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจนโยบาย แต่เป็นเพียงการพยายามโน้มน้าวผู้ปกครองให้ดำเนินงานตามความต้องการของกลุ่ม กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันมีหลายประเภททั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มกดดันมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายของรัฐ เช่น การกดดันรัฐบาลคองนโยบายที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับตน กดดันให้รัฐบาลเปลี่ยนแปลงนโยบายที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของตนหรือขัดกับอุดมการณ์ของตน สนับสนุนหรือไม่ร่วมกับนโยบายรัฐบาลที่มีผลกระทบเชิงบวกหรืออุปสรรคแก่กลุ่ม สร้างวาระเชิงนโยบายและกำหนดประเด็นนโยบาย รวมถึงการใช้กลยุทธ์เพื่อผลประโยชน์และสร้างการกดดันที่สำคัญ ประกอบไปด้วย การลobbey การมีอิทธิพลต่อมติดมหาชน การบริจาคเงินสนับสนุนการเลือกตั้ง การฟ้องร้องดำเนินคดี การประท้วง และการให้สินบน

เอกสารอ้างอิง (References)

- ณัชชาภัทร อุ่นตรงจิตร. (2552). รัฐศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ธนพันธ์ ไส้ประกอบทรัพย์. (2557). “กลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มกดดัน และกระบวนการนโยบายสาธารณะ.”
วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทิร์น. 8(1) : 61-76.
บุญอริ ยีหมะ. (2554). การปกครองท้องถิ่นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย.
ปรีชา หงส์ไกรเลิศ. (2558). พรรคการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์กับพัฒนาการทางการเมืองไทย ปัญหาพัฒนาการทางการเมืองไทยหน่วยที่ 12 หน้า 1-37. นนทบุรี : สาขาวิชารัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วันชัย สุขตาม, จิรายุ ทรัพย์สิน และสุรศักดิ์ ชะมารัมย์. (2563). **รัฐศาสตร์ แนวคิดพื้นฐานสู่การปฏิบัติยุคดิจิทัล** : สุรินทร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

Almond, G.A. and B.G. Powell. (1993). **Comparative Politic : Developmental Approach**. New Delhi : Oxford and I.B.H.

Lynda Lee Kaid and Christina Holtz-Bacha. (2008). **Encyclopedia of Political Communication**. California: Sage Publications.

Unknown. (2558). **รัฐศาสตร์ กลุ่มผลประโยชน์**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://wikikritsada54mbu.blogspot.com>. สืบค้น 14 กุมภาพันธ์ 2566.

Wikipedia. (2556). **พหุนิยมทางการเมือง**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://th.wikipedia.org>. สืบค้น 13 กุมภาพันธ์ 2566.